

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIV. Ч. 174. НЬО ЙОРК І ДЖЕРЗІ СІТІ, четвер, 5-го вересня 1946.

No. 174. NEW YORK and JERSEY CITY, Thursday, September 5, 1946. VOL. LIV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свобода“: ВЕргон 4-0237, 4-0007 Тел. У. Н. Союзу: ВЕргон 4-1016

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

НЕБЕЗПЕКА ЗАГАЛЬНОГО ПЕРЕВОЗОВОГО СТРАЙКУ

Перший впродовж шістьох літ загальний страйк шоферів вантажних авт у Нью Йорку розпочався у вівторок і стримав довіз харчів до складів і крамниць. Внаслідок страйку буде застопорена праця в таких підприємствах, які залежні від довозу матеріалів троками, отже десятки тисяч робітників будуть позбавлені праці. Страйк викликала юнія Інтернешнел Бродергуд оф Тімстерс, а це відділи 282 і 816. Вони належать до Американської Федерації Праці. Страйкарі не хочуть пристати на підвишку 18½ ц. яку дають підприємці, а домагаються підвишки на 30 відсотків.

Ще більш небезпечний страйк у перевозовій ділянці заповіджений на четвер 5 вересня, а це загальний страйк на торговельних кораблях на всіх трьох бережжях. Страйк заповіджений на знак протесту моряків проти Ради для Стабілізації Платень, яка рішила не признати підвишки, що її дістали морські робітники на весну. Страйком обняті бережжя Атлантичне, над Пасифіком і над Мексиканським заливом. Разом виходить на страйк 100,000 людей. Його викликали дві юнії, обі належать до А. Федерації Праці. Внаслідок страйку стриманий весь перевозовий рух між Америкою й чужими країнами.

НЕЗВИЧАЙНИЙ УПАДОК ЦІН НА НЬОЙОРСЬКІЙ БІРЖІ.

У вівторок 3 вересня прийшло до краху на ньюйорській біржі, якого не було впродовж 16 літ. Вартісні папери впали на ціні від 1 до 17 точок, а деякі вартісні папери цілком зсезли з продажу. Разом кинено на продаж 2,900,000 шерів загальної вартості понад чотири біліони доларів. Найгірше потерпіло підприємство Дю Понд, що виробляє акумулятори й різні предмети для щоденного вжитку, але замінив був теж упадок цін у ділячці підприємств, що виробляють горючку. Значні біржового руху не можуть пояснити собі причини наглого великого продажу цінних паперів на ринок, бо ні міжнародні відносини не дійшли до трагічного стану, ні внутрішні економічні відносини в Америці не дають до цього причини.

УНРРА НЕ ПРИЙМАЄ ЖЕРТВ ВІД ПРИВАТНИХ ОДИНИЦЬ.

Бюро УНРРА у Вашингтоні оприлюднює розподіл допомоги вартості \$150,000,000, висланої в різні краї, а при цій нагоді заявляє, що більше не буде приймати жертв на допомогу з приватних джерел. Це зроблено тому, що УНРРА вже зживає свою діяльність і тому не хоче вести рахунків для приватних жертв. Однак, твердить бюро УНРРА, це зовсім не перешкоджає дальшій діяльності різних допомогних комітетів в поодиноких краях. Як і де таку допомогу посидати, згідно з потребами якогось краю, в цих справах дає казівки Ди Адвайзори Коміті он Фарен Ріліф при департаменті стейту у Вашингтоні. Там теж знаходиться список усіх допомогних комітетів, які з Америки працюють для допомоги за границею.

АЙЗЕНГАВЕР ТАВРУЄ ПЕРЕШКОДИ НА ДОРОЗІ ДО МИРА.

Рішучість Америки у змаганні до встановлення мира в світі через Організацію Об'єднаних Держав мусить бути невичерпана, хоч би як хотів перешкоджав таким змаганням, сказав ген. Девіт Д. Айзенгавер в промові до річного зібрання Ветеранів Чужинних Воєн у Бостоні. Він теж звернув увагу на це, що безмірна терпелівість Америки у таких змаганнях виставлена тепер на велику пробу і ця терпелівість мусить маліти. Однак безогляду на все „ми мусимо виказати тверду віру у справедливість, безкомпромісову підтримку права і свободи, пошану для всіх“, твердив генерал.

145,000 УНІВЕРСИТЕТСЬКИХ СТУДЕНТІВ В ОДНОМУ МІСТІ.

Університети й колегії, втримувані в Нью Йорку міськими й іншими фондами, надіються дати приміщення 145,000 студентів, коли почнуться вноси до цих шкіл цього місяця. Самих лише ветеранів впишеться 60,000. Такі школи, як Колумбійський університет, міська колегія Нью Йорку і університет Нью Йорк дають приміщення для 90,000 студентів у різних відділах, розкинутих по цілому місті. Курси будуть відбуватися днями, по полудням і ввечерами, щоб дати спрому користати з них тільки студентам, кідки лише змістяться в класах.

СТРАЙК УЧИТЕЛІВ ІЗЗА ПЛАТНІ.

У містечку Норвук, у стейті Конетикат, 236 учителів відмовилося понинати науку в прилюдних школах, поки не дістануть підвишки платні.

ЯК НЕ МАЄТЕ ПРАЦІ, АБО ХОЧЕТЕ КРАЩОЇ,
чому не користати з оголошень знаменитих нагод для зарплати, поданих у оголошеннях нових робіт у „Свободі“?

Уряд Злучених Держав ставить рішуче домагання відшкодування до Тіта

Департамент стейту оприлюднив вівторок, 3. вересня текст ноты, висланої югославським диктатором Тітом до Америки 30. серпня і своєю відповіддю на цю ноту. Югославський диктатор рішучо заперечив, наче то його воляки неправдоподібно збили два американські літаки, а навпаки ще хотів довести, що то Америка винувата в цій припадку, бо вчасі між 16. липнем і 29. серпнем 278 разів американські летуни перелетіли понад югославську територію. Зогляду на таке твердження департамент стейту перейшов окремо кожний із таких закидів і доводить у своїй відповіді, що в тому часі Америка не вислала своїх літаків в такому напрямі, щоб вони могли летіти понад югославську землю. Нота Злучених Держав обіймає 3,000 слів, щоб докладно вяснити неправдивість тверджень уряду Тіта. У закінченні американська нота рішучо домагається заплати відшкодування за зістрілені американські літаки і за смерть забитих п'ятих летунів.

ДОМАГАЄТЬСЯ ДОПУЩЕННЯ ПОВНОЇ КВОТИ СКИТАЛЬЦІВ ДО АМЕРИКИ.

У редакційній статті з середи, 4. вересня, Нью Йорк Таймс обговорює справу допущення повної квоти скитальців з Європи до Злучених Держав. Тому, що голова сенатської імміграційної комісії, сен. Річард Б. Росел, твердить, що конгрес повинен установити якусь квоту для допущення скитальців, редакція Таймсу каже, що це число вже є устійлене законом, бо на підставі закону можна допустити річно по 150,000 нових іммігрантів. Отже тому, на думку редакції, треба лише приноворити постанови закону, а шкоди з цього не буде ніякої для Злучених Держав.

ГОЛОСУВАННЯ У ГРЕЦІЇ ОСТОРОГОЮ ДЛЯ РОСІЙ.

Так представляє грешку справу вашингтонський кореспондент Ніл Санфорд в газеті Крисчен Сайенс Монитор. Він покладається на високих урядовців у департаменті стейту, які заявляють, що при народнім голосуванні в Греції не було нішого виходу, як віддати свої голоси за поворот короля, щоб спинити похід комунізму. Ненависть до комунізму в Греції зростає до таких розмірів, кажуть дипломати, що навіть для республіканців не було нішої ради, як голосувати за поворот короля. Американський уряд, твердить Санфорд, задовольнений таким вислідом голосування, бо Америка бере тепер чинну участь у наладнанні політичних відносин в Європі і хоче довести до стабілізації відносин.

Рада Безпеки розглядатиме советське обвинувачення проти Греції

Після запеклих дебат між Советським Союзом з одного боку а Великою Британією і Голандією з другого, Рада Безпеки вирішила більшістю 7 голосів проти 2 поставити на порядку денного обвинувачення советської України проти Греції. За внеском голосували Советський Союз, Злучені Держави, Франція, Китай, Єгипет, Мексико і Польща, а проти нього тільки Велика Британія і Голандія. Австралія і Канада здержалися від голосування. Злучені Держави і Франція піддержували советське внесення не входячи в саму суть справи і не вважаючи, чи вона на розгляд заслуговує. Якщоб підчас дебат виказалося, що обвинувачення було безпідставне, або подиктоване „злою волею“, тоді воно готове обернутися проти того, хто його вис.

ПЕРЕД ВАЖЛИВОЮ ЗАЯВОЮ БИРНСА В ЄВРОПЕЙСЬКІЙ СПРАВІ.

Офіційно повідомлено, що американський секретар стейту Джеймс Бирнс вилосить свою промову в Штутгарті в найближчу п'ятницю. Здогадуються, що промова Бирнса буде відноситися насамперед до будучності Німеччини та Європи в протиставленні до советської політики та буде потвердженням, що Злучені Держави уже не думають залишити Європу та світ, як це було після першої світової війни. Дж. Бирнс вилосить свою промову в будинку опери і її слухатимуть найвищі окупаційні власті всіх зон Німеччини.

СОВЕТИ СВАТКУЮТЬ РІЧНИЦЮ ПЕРЕМОГИ НАД ЯПОНИЕЮ.

Советський Союз, що протягом цілої війни був в Союзі з Японією та всіляко допомагав їй у боротьбі проти Америки, а до війни прилучився в останній хвилині, як Японія під ударами американської зброї лежала вже на землі, відсвяткував тепер з великою парадною річніцю „своєї“ перемоги. В Союзі відбулися відповідні демонстрації, в Москві вистріляно на почесні салви чимало амуніції, а советська преса, крім відомого вже декого наказу Сталіна, віддала цій річниці багато уваги.

ПОЛІТИКА І НАФТА НА БЛИЗЬКОМУ СХОДІ.

Цілу політику на Близькому Орієнті „чуті“ нафтою, як це недавно виказали події в Ірані та Іраку. Араби здають собі з огляду на справу і при допомозі нафти хотіли б розв'язати теж жидівську проблему в Палестині. З Каїро повідомляють, що уряд Сирії відмовився навіть дебатувати над пропозицією Злучених Держав в справі договору про перевіз нафти, закидуючи Арабійській симпатії до жидів. Нафтова справа на Близькому Сході, що досі була майже монополією Англії, має зараз велике значення теж для Злучених Держав з огляду на американські збройні сили в Європі та на Середземному морі.

ГОСПОДАРСЬКА ЕКСПЛЮАТАЦІЯ УКРАЇНИ.

Микита Хрущев, говорячи про господарство України, заявив, що в 1950 році Україна даватиме Советам 49,7% заліза, 46,6% сталі, 34,4% вугілля, 40% льокомотивів та інших машин, 22,3% тракторів, 33,9% металургічного вираду та 68,2% цукру цілої продукції Советського Союзу.

БАРУХ ПЕРЕКОНУЄ ГРОМИКА ПРИНЯТИ ЙОГО ПЛАН КОНТРОЛІ АТОМОВОЇ БОМБИ. — Бернард Барух, що зложивши мільйони, присвячує на старості літ свій час політиці, є автором американського плану міжнародної контролі атомової бомби. Проти цього плану є Совети. Зокрема виступив проти цього Андрей Громико, советський делегат до Ради Безпеки Об'єднаних Держав. Тут бачимо на картині сцену з гостини в Волдорф-Асторія готелю в Нью Йорку. Барух є в середині, та, як писали кореспонденти, знятий у тій хвилині, коли дискутував з Громиком (зліва) справу атомової бомби.

БОРОТЬБА ЗА МИР НА КОНФЕРЕНЦІЇ В ПАРИЖІ

На Конференції в Парижі ведуться дальші запеклі дипломатичні бої за мир, залежно від того, як його хто розуміє. Підчас останніх дебат над господарськими клявзулями мирового договору з Італією програли малі держави, очолювані тим разом Бразилією. Йшло про постанову, в якій сказано, що Советський Союз буде постачати Італії сирі матеріали, щоб італійській продукції вможливити сплачування воєнних відшкодувань. Бразилійському представникові, піддержуваному австралійським, видала ся ця клявзуля занадто підозріла, він домагався її точнішої інтерпретації і вкінці разом з Канадою, Австралією та Південною Африкою голосував проти неї. Після зручної оборони советського представника Вишинського клявзулю ухвилено більшістю 15 голосів проти 4. На засіданні територіальної і політичної комісії Югославія обвинувачувала Італію за свідоме перекручування етнографічних фактів в югославсько-італійському територіальному спорі. До проекту договору з Румунією додано, на пропозицію британського представника, окрему статтю, яка мала б гарантувати права жидів в цій країні.

ВИСЛІД ГРЕЦЬКОГО ПЛЕБІСЦИТУ: 72% ХОЧУТЬ КОРОЛЯ.

Офіційно проголошено вислід грецького плебісциту щодо дальшої форми влади. На кожних 100 греків 72 висловились за відновленням монархії та за поворотом короля Юрія II, який від часу окупації Греції перебував у Лондоні. Підчас плебісциту в поодиноких містах було дійшло до поважних заворушень. Король задумує вернутися до Греції протягом найближчих 10 днів.

ОСТЕРІГАЮТЬ КОМУНІСТІВ.

Грецький прем'єр заявив, що новий монархістичний уряд поробить відповідні заходи, щоб припинити комуністичні намагання переводити свою волю силою. Генеральний секретар грецької комуністичної партії пише в своєму органі, що, коли „британці і монархо-фашисти будуть продовжувати свою політику“, то в цілій Греції прийде до громадянської війни. Повідомляється про дальші напади большевицьких банд на кордонах з Албанією та Югославією.

ЧОТИРИ НОВІ ЧЛЕНИ МІЖНАРОДНОЇ ГОСПОДАРСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ.

До міжнародної Організації Харчів і Сільського Господарства, створеної при Об'єднаних Державах, прийнято чотирьох нових членів: Італію, Португалію, Швайцарію та Ірландію. Не прийнято, натомість, Еспанії.

ФРАНЦІЯ МАТИМЕ ДВОПАЛАТНИЙ ПАРЛАМЕНТ.

Французька Конституційна Асамблея прийняла після довгих дебат проект дво-палатного парламенту, як одну з головних точок нової французької конституції. Майбутній французький парламент буде складатися з Ради і Сенату.

ДАЛЬШІ ЗАВОРУШЕННЯ В ІНДІЇ.

У зв'язку з проголошенням першого індійського уряду, прийшло до дальших заворушень між гінду-сами і музулманами, які з Бомбаю поширюються теж на інші міста і провінції. Президент Музулманської Ліги говорив отверто про советський інтерес в Індії, заявляючи, що „росіяни можуть мати дещо більше, як тільки обсерваційний інтерес в індійських справах і від Індії вони не є так дуже далеко“.

ДАЛЬША ПЕРЕМОГА КИТАЙСЬКИХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВІЙСЬК.

З Пейпінгу повідомляють, що урядові національних військ окупували місто Чігфенг, важливу комуністичну базу в провінції Єгол. В Шангаю китайський уряд поробив відповідні заходи для перебрання американської воєнної допомоги у висоті \$800,000,000. В тому самому місті американський воєнний суд закусудив на кару смерті японського губернатора Гонг Конгу за час окупації, ген. Нісакасу Танака та його шефа штабу.

АНГЛІЯ ОБСТОЮЄ СВОЮ ПОЛІТИКУ В ПАЛЕСТИНІ.

Британський міністер закордонних справ, Ернст Бевин, заявив, що він дальше обстоюватиме план свого уряду щодо створення з Палестини арабсько-жидівської федеративної держави і тільки це може бути базою будьяких переговорів на цю тему.

АНГЛІЯ ВИДАСТЬ ТІТОВІ НІМЕЦЬКОГО МАРШАЛА.

Британський уряд постановив видати Югославії бувшого німецького маршала фон Кляйста, колишнього військового команданта на советському та югославському фронтах. Фон Кляйст знаходиться в англійському полоні, а югославський уряд хоче поставити його перед суд як воєнного злочинця.

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BRYANT 9-5582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодинокі числа три центи.		Three cents a copy.	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і Заграницю:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
Число з суботи (з англійською частинкою):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На пів року	\$1.50	Six months	\$1.50

За оголошення редакції не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

АМЕРИКАНЦІ В ЯПОНІЇ

Переглядаючи американську пресу завважимо, що останніми часами пишеться багато про американську окупацію Японії. Правда, фірмально треба б говорити про „алянтську" окупацію, і вона такою є. Але дійсність така, що на чолі окупаційної влади стоїть славний американський генерал, „Доглес Мек-Артур, а подавляючу частину окупаційної армії становлять американські вояки. До цього ще треба додати, що й найбільший тигар війни з Японією — людський і матеріальний — понесли Злучені Держави. А якщо ще брати під увагу, що й ціла відповідальність за цю окупацію спадає на наш край, то це природне, коли говориться про американську окупацію Японії.

Саме тепер минув рік від часу, як Японією керує американська армія. Тому і так багато пишеться про Японію, бо це є, так сказати б, перший білянс з господарки американського військового управління. Як же ж цей білянс виглядає?

Прийшлося б писати багато статей, щоби представити, як виглядала Японія до війни і вчасні війни, а якою є вона тепер. Зайшли такі радикальні зміни, що просто вірити не хочеться, щоб можливо було їх перевести в такому короткому часі у краю, що мав цілком інші порядки від тих, що їх маємо в Америці, та цілком інший спосіб думання і відчуження в політичному, економічному, а навіть релігійному змісті. Ми свідками, як за один рік звільна переміняється у спокійний спосіб цілий край, що жив досі сотками літ феодальним ладом, до якого, як могло видаватися, був фанатично прив'язаний. До війни ніхто в Японії навіть не припускав, щоб там міг статися нагло такий переворот, щоб цар перестав бути божитцем; щоб могло відбутися загально-народне голосування демократичним способом, та щоб жінки засідали в парламенті. Ніхто не був би припустив, що впродовж року буде можна знищити багаті роди, що сотками літ були панами землі, на якій працював хлібороб, чи панами фабрик, чи банків. Усе це здійснилось завдяки мудрій американській адміністрації, що разом з військом привела на японську землю не тільки спосібні і модерні адміністраторів, але й американських учителів, науковців та суспільних діячів, що поставились до окупованого краю з людяністю і бажанням допомогти досі поневоленому народові стати справді вільним і поступовим. Чи так буде далі, залежить від цього, чи вплив у краю залишиться в руках поміркованих, чи крайних, які є справа і зліва.

Японія знищена як воєнна сила, але рівночасно і відроджена до цієї міри, що за якийсь час може стати одною з перших у ряді мирних держав. Японський нарід наразі це зрозумів і тому саме американська окупація відбувається без проливу крові, очевидно теж і завдяки мілітарному управлінню, яке керується у всьому тактом і розумом.

Дрібне шпигунство, але важні

висновки

Герміна Рабінович, яка працювала у Монреалі в Міжнародній Організації Праці, створеній колишньою Лігою Націй, звернула на себе увагу канадійських і американських урядових чинників тим, що була посередницею між союспейськими агентами в Злучених Державах і в Швейцарії вчасі війни. Вона, як представниця М. О. П. мала право до дипломатичної недоторканості і тому легко могла переїздити границю з Канади до Злучених Держав і навідворот. Знов советський агент у Швейцарії був свояком Германи. Йому легко було порозумітися з советськими агентами в Канаді й Злучених Державах і дати їм вказівку, як при допомозі Германи переслати \$10,000 з Америки до Швейцарії так, щоб навіть і сама Германи не мусіла знати, про що йде справа. Коли вона на доручення советського агента, з Оттави приїхала до Нью Йорку в травні 1944 року, тут на означенні місці стрінув її незнайний їй чоловік і передав їй \$10,000, щоб вона занесла їх до торговця швейцарськими годинниками, а цей мав ці гроші завести до її свояка у Швейцарії. Вчасі урядового слідства над затіяним советських шпигів у Канаді Германи заявила, що вона нічого не знала, що це гроші для советських агентів, однак признала, що її поведінка не була на місці.

У тому самому часі Германи старалася стати громадянкою Злучених Держав і коли прибула до нашого краю, вона внесла відповідну петицію. Як причину такого кроку вона подала те, що хотіла старатися дістати становище при Організації Об'єднаних Держав, бо мала до цього відповідні кваліфікації: вона уродженка Литви, студувала на університетах у Сопотах, у Німеччині, у Франції, у Швейцарії. Знає мову російську, німецьку, французьку, англійську, має докторат філософії. Вона має 40 літ життя, їздить автом, але ледви вживає владу в ногах, бо ходить з двома палицями.

Ми сніннилися на цій людині довши, хоча вона не грає ніякої важкої ролі в міжнародній політиці. Однак вона заторкнула такі питання, над якими мусить пригадуватися конгрес Злучених Держав, а може й установаді тіла інших держав. Насамперед імміграційний уряд Америки відмовив Германи горожанських паперів саме за те, що вона була в контакті з чужоземними агентами, отже цим самим попала в підозріння щодо своєї лояльності для майбутньої батьківщини. Далше, їй заборонено переїздити з Канади до Злучених Держав без окремого дозволу. Понад це все спра-

вою, зв'язаною з вільним переміщенням Германи через границю, займався вашингтонський конгрес. У цій установадчій установі приходять до висновку, що з заснуванням численних агентів при такій міжнародній установі, як от Організація Об'єднаних Держав, намоніжиться багато становищ, яких працівники будуть мати право до дипломатичної недоторканості, як це мала Германи Рабінович. Зогляду на зусилля Советів, використати кожну нагоду і кожну людину для своїх шпигунських цілей, заходить небезпека, що працівники чужини міжнародних комісій можуть навіть без злої волі, просто з необережності, бути на услугах советської розвідки служби. Тому конгресова комісія вже студіює способи, як би запобігти таким надужитим дипломатичної недоторканості. Минувши, тобто 79-тий конгрес, який щойно локічив свої наради, не викинив згаданої справи, отже нею мусить зайнятися на-

Микола Чубатий.

Визвольна боротьба України та заокеанські українці

II.

Утворення УГВРди як політичного зверхника тої революційної сили, що бореться на рідних землях за визволення українського народу, себто УГВРди, це важна подія не тільки на шляху визвольної боротьби українського народу, але також на шляху розвою української політичної думки.

Сама боротьба УГВРди приналежить загально-національному характеру і вона продовжується по нинішній день. Відомості, що приходять за океан дають нам змогу виробити собі деякий образ про цю боротьбу, що там ведеться серед незвичайно важких обставин та серед рідкого в історії народів героїзму. Немає мабуть людини, що перед тою проливаною кров'ю — чистою нечорною, як писав Шевченко, немає б нічого — як тільки найбільш пошану та подив.

УГВРди це нині не тільки передовий борець за волю України, це теж передовий борець за визволення Східної Європи та цілого світа зі зморю „большевизму" та його червоної диктатури. Саме тому до тої святої боротьби треба американським українцям не тільки ставитися уважно, але теж сердечно, бож це наші брати кривавляться за ідеали, за які всі стоїла Америка, за які століттями змагався український нарід. І саме цей факт, що йде тут про найбільше ідейну боротьбу, накладає на

ступний, 80-тий конгрес, що зідеться на наради в січні 1947 року.

Славний грецький байкар Езоп написав малу казку з поясненням приповідки, що „валяться гори, а родиться смішна миш". Подібне можна сказати й у цьому випадку. Провідні люди журяться, як врятувати світ перед загибеллю внаслідок атомової бомби, а тут конгрес мусить займатися такою дрібною справою, як от надужиття дипломатичного привілею ланни Германи. Однак ця справа може бути колісцем у важній ланцюху: сьогодні помагає Германи міжнародним агентам перевезти \$10,000, а завтра вона може навіть невідомо перевести тайну формулу для вироблення нового стрільна чи іншого засобу для знищення людства. Замість світ звільнити від мук, замість освободити його від страху, такі люди мимохіть причиняються до збільшення страху. Отже смішна миш може стати велетенською потворою, щось у роді тих, які втворив Франкенштайн, згадалий у повісті англійської письменниці Марії Шелі.

мають працювати теж підпольні українські самостійницькі організації по всій Україні. На яких просторах вони діють та з якими силами, годі це сказати при теперішнім відгородженню Советів від решти світа залізною куртеною.

Ідеологічні заложення УГВРди.

Не менше однак як сама визвольна боротьба нас заокеанських українців мусить інтересувати ідеологічні заложення УГВРди, які далеко відходять від ідеологічних заложень передвоєнних націоналістів. Ця зміна впадає в очі вже в самій структурі тої політичної установи. УГВРди виразно відсепарується від засади однопартійності в політичній життю українського народу, а стає на засаді багатопартійності. Сама УГВРди у своїх енуціціях виразно заявляє, що хоче представляти волю українського народу такою, якою вона проявляється в різних партійних світоглядях, однак ставить собі завдання реалізувати тепер тільки цей ідеал, що об'єднує всіх українців, а саме ідеал Самостійної та Соборної Української Держави.

Це найбільше маркантна еволюція в провідних колах УГВРди, що напевно доконалася під впливом переможених демократичних течій в західній світі. У своїй політичній платформі УГВРди зараз ставить як першу точку, що цілю її боротьби є визволити український нарід з під чужого панування та забезпечити за українським народом демократичний спосіб встановлення влади дорожого всенародного представництва. Наступна точка говорить про забезпечення свободи думки, світогляду та віри. Далше мова про забезпечення повної свободи розвитку для національних меншин в майбутній українській державі про забезпечення законності і безпеки для кожного громадянина.

Під соціальним оглядом УГВРди бореться за українську державу простої працюючої людини. Вона відкидає комунізм як чужий духовності українського народу, однак полішаючи вільну ініціативу людини обмежує її інтересами цілої нації. Тому в майбутній українській державі має бути встановлена найвища границя поділення землі на власність та на її ніжча. Передбачується отже створення середніх, самовистарчальних господарств та скасування великої земельної посілости. Організація сільськогосподарства буде опиратися не на комунальний колектив з рабами робітниками, але на кооперативні засади свободних дрібних співвласників.

Предбачується удержання всіх природних багатств України, отже копанень та лі-

сів, середників комунікації та всіх великих фабрик. Натомість планується на широку скалю попірати дрібне ремесло то дрібно торговлю.

Предбачується також на широку скалю соціальне забезпечення працюючого народу на випадок недуги, окаліччя та на старість. Оце в головних начерках накреслений план майбутньої української держави, за яку бореться нині УГВРди та цілий український нарід. Перед нами обріє держави демократичної, संबодолюбною та справедливою у відношенні до всіх горожан без різниці віри та раси. В програмі УГВРди майоріє вільна щаслива держава простої працюючої людини без визиску закордонного чи внутрішнього.

Заокеанські українці та події на Україні.

Заокеанські українці як громадяни вільних країн — Америки, Канади та других американських держав можуть тільки щиро співчувати з визвольною боротьбою українського народу, бо це боротьба саме за ці ідеали, що вони вже стали дійсністю в Злучених Державах та в Канаді. Однак заокеанські українці мають ще й окремий сентимент до боротьби своїх братів за збудовання вільної української держави як люди тої самої землі. Тому роль заокеанських українців мусить бути активніша та давати щось більше, ніж тільки п'ятонічне співчування. Річ природна, що поступовання американських українців мусить стосуватися до законів та до політичних інтересів тої країни, що стала для них прибраною батьківщиною. Однак практика недавнього минулого часів Америки показує, що деякі народи як ірландці, литовці, поляки діставали все реальну підтримку з боку своїх американських братів. Ми нині свідками як

американські жиди чинно попірають державницько-національні змагання своїх братів навіть тоді, коли це йде всупреч з інтересами Англії, найбільшого союзника Америки. З тих прикладів ясно теж видно, яка має бути роль американських українців супроти визвольної боротьби українського народу в Європі.

Розуміючи свої обов'язки супроти народу своїх батьків, дідов та прадідів — американських українців дивляться на справу визвольної боротьби своїх братів, що в рядах УГВРди проливають свою кров, як на боротьбу цілого українського народу. В рядах УГВРди і діти України від сходу та заходу, католики та православні, сини селян, робітників та інтелігентів, симпатиків різних суспільних світоглядів. А це факти, які не дозволяють ніякій групі приписувати собі тільки заслуги та визвольну боротьбу нації зводити до акції одної політичної групи, одного гуртка. Заокеанські українці знають один український нарід, а не знають та не хотять знати партійних груп, що діють поза межами України та раді капіталізувати ціну крові найкращих синів та доньок українського народу на свій рахунок.

(Кінець).

КОЖНИЙ СВИДОМІЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ І КАНАДІЙСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ОЛ. ЛУГОВИЙ Права автора застерігається.

БУРЕВІЙ

Повість з часів Революції в Росії і Східній Україні в 3-х частинах.

(Другий том трилогії „ОГНЕМ І КРОВ'Ю").

ПЕРША ЧАСТИНА

Політикували москвини й обзирники. В українських сотнях велася освідлююча праця без політики. На дозвіллі воцтво вчилось історії під керівництвом старшин, зачитувалося творами з українського селянського життя, заучувало Кобзаря. І горнулося до старшин. Сподівання й пристрасти щойно нуртували... А старшини на своїх зібраннях журилися чим іншим. Підупадала в полках дисципліна, агітація робила своє... Воцтво допитувалося старшин, на чому стати, до чого стреміти. Гасло самостійної України не кожного захоплювало. Воцтво

державі прийдуть до влади представники всіх верств українського народу, встановлять нові закони, переведуть реформи. Кривди українському селянству в Україні не буде. Та загальними посплеснями воцтво не вдоволялося, бажало чогось конкретного. Старшини вдавалися не раз до Центральної Ради за директивами, тільки звіти не було ні слуху ні духу! Пристрасти нуртували. Викликати їх наверх могла якась надзвичайна подія, грим з неба неба. Громи з неба замінили громи німецької артилерії у трагічному для російської сторони бою за Червищенський плацдарм на західному березі Стоходу в дніх 29-30 березня. Для українців громом з ясного неба стали перший український військовий зїзд і національний конгрес у Києві, наступних днів по Червищенській поразці.

XI.

Чи то на жадання союзників, чи, мабуть, з метою союзникам доказати, що „Армія Свободної Росії" наступальних прикмет з революцією не вважала, Головна Команда зарядила військом опанувати суцільним островам серед несеходлимих „трисовин" на німецькому боці Стоходу, поміж зграйками сіа Старі і Нові Червинці. Всеросійське безлюддя таланів змусило доручити керму акції генералові Янушкевичу, неfortunному начальников штабу Верховного Головнокомандуючого з першого року війни, — а для ту, щору команду ючому, віддай 45 корпусом піхоти, з 16-ю кішною дивізією по сусідстві від півдня.

Здобуття Червищенського плацдарму давало знамените вихідне становище російським військам на випадок майбутнього наступу широким фронтом в літі або осесі. Але здо-

бути плацдарм чоловім наступом могло прийти до голови хіба божевільному. Стохід на відтинку утворив чотири чин п'ять рукавів. Сувора польська зима не здодала рукавів ріки скovati; кожним рукавом через всю зиму дюркотіла й парувала вода. Природна перешкода зв'язала акцію обох виючих сторін. Тимто, всю осінь і зиму крім звичайної артилерійської перепалки нічим не порушувалася, тим більш, що передпілля поміж рукавами ріки тягнулося полюсою коло двох верств широкою. На південь і північ передпілля звужувалося до півверств з двома тільки рукавами...

На чисельних заліснених суцільних островах лівого берегу німці набудували цементових фортів для стрільців, кулеметних та гарматних гнізд, з обстрілом мало не 180 степенів простору. Непролазні багачи поміж островів наскрізь

проши валися перехрестним огнем. Під охороною ріки німці чулися зовсім безпечно. Наступ розпочався власне наприроти Червищ. Янушкевичем руководили хіба такі мотиви, що перші рукави він зможе форсувати для ворога непомітно. Найближчі до ворожих становищ рукави, ширинкою п'ять-шість сажнів, далися легше опанувати хочби й під ворожим огнем. Але він переоич одне, — за вісім місяців окопного сидіння німці пристріляли свої гармати до кожного пфокремого куща, до кожної кущини, кожного виступу берегів. Демонструвати наступ в інших місцях відтинку свого корпусу Янушкевич либонь не здогадався, а може на демонстрацію не мав потрібних резервових частин. Не помогли уваги начальників дивізій на ризиковість чолового удару.

(Далше буде).

ЩО ПИШУТЬ?

ЯК ВИГЛЯДАЄ „ДОВОБІЛЬ-НЕ“ ПЕРЕСЕЛЕННЯ УКРАЇН-ЦІВ НА СХІД?

Лист до родини в Нью-Йорку, присланий до „Свободи“, звучить:

Тобі відомо, що з Польщі переселяють українців на Схід. Усюди заграли голо-суть, що українці добровільно виїдуть. Тож хоч тобі пред-ставити, як воно виглядає. Мусиш знати, що від Горлиць аж до Сяну висилили вже при-близно 250,000 українців. В розмові з ними довідалися, що поляки так змушували над ни-ми, що вони мусили виїхати. Так нападвали на українців — крали коні, корови і всяке май-но; випалювали села, стріляли людей на полі при праці і т.ін. — і так їх змушували до виїзду. Ми зпочатку не вірили, що та-ке діється, але швидко побачи-ли власними очима ці зими в Западній Моравії, як во-но є. Відділ польського війсь-ка ввійшов до села і почав за-бирати все, що попало під ру-ки: коні, корови, одяг, взут-тя, начиння, збіжжя... Коли верталися з нагромадженн-ням, заступили їм дорогу ук-раїнські партизани, майно від-брали і віддали людям.

На другий день несподівано вїзав польське військо до се-ла. Люди почали втікати з се-ла в ліс. Військо підпало село, а до утікаючих почало стріляти. Убили 64 людей, а ранили 4. За кілька днів напа-ло військо знову на село і за-стріляло 11 людей, а потім ще напало третій раз і убили 6 людей. Так вигубили ціле се-ло.

В місяці лютому і березні кругом нас горіли цілі села, а людей силою виганяли до поїзду, змушували до підпи-су, що їдуть добровільно. Дня 29. березня польське військо впадо на Березовець і в одній хвилині підпалило ціле село.

Згоріло все до тла, люди не врятували нічого, а військо вбило ще 6 людей. Того са-мого дня та саме військо при-їшло до нашого села. Зробили в селі ревізію, були і в нас. Мені вдерли годинник, забра-ли золотий годинник, золотий перстень, грішми тисячу зо-тих, дві пари чобіт здерли си-нам з ніг, забрали білизну, те мило, що ти нам прислала, м'ясні консерви, мамі взяли хустку й інші речі — разом на суму двісті передвоєнних до-ларів.

У нашого священика забра-ли всю одяг, вирубали двері до церкви та забрали деякі речі. Священик ледви спас своє життя утечею серед ночі. Хотіли спалити наше село так, як Березовець, та місцеві по-ляки впрохали, бо й вони бу-ли б згоріли. Вояки ходили по українських хатах і грозили підпалом. Люди викопували-ся перед пожегою і платили воякам по 500, по 1,000 і біль-ше злотих, щоб тільки не па-лили. З Лукового впродовж години вигнали ціле село до Загір'я, закладаючи до поїзду і вивезли на Схід. Спалили по кілька хат в Середній і в Лу-ковій; Кальниця згоріла ціла, так само Кам'янки, Хоцьєнь, Су-

ковате, а людей вивезли. Отак то виглядає „добровільне пе-реселення“.

Вкінці нам заповіли, щоб наше село приготувалося до виселення. На самий Страст-ний Четвер мали ми виїхати, та випросилися на посвя-тах. Що далі буде з нами, не знаю. Люди складають у дарунки, що хто може, щоб викупитися перед виселенням. Дехто переходить на латин-ський обряд, щоб у такий спосіб ратуватися. У нашій ро-дині нема предків поляків, тож і нема для нас рятунку, муси-мо виїхати. Ми прийняли до нашої хати Я... з Березівця, бо вони погоріли. Вони поляки, то їх не проженуть. При них хочуть остатися мама, бо во-ни вже старі, то їх може не проженуть. Своє майно муси-мо оставити та забиратися в невідоме... Оцей лист до тебе це вже 23 лист, а до Михайла написав я 5 листів, та не знаю, чи ви їх дістали. Коли цей лист дійде до тебе, то передай його і братові, щоб він знав про наше життя. Та й це тільки малий образець того, що ми переживали.

Кругом нас стоять церкви позамікані, бо священики, або повтікали або погинули. Стро-їть ще чинною єдина наша церква. На обхід з плащаницею на Великдень наші люди в церкві залишалися слізьми. Таких сумних свят ми ще ні-коли не мали. Не знаю, чи це вершок нашого терпіння, чи може буде ще гірше. Україн-ець не може навіть до міста показатися, бо ловить їх мілі-ція і бе — „чому не виїхав?“. Поляки вірять у пророцтво ко-зака Вернигора, що „не бен-дзе в Польщі, ані єдного нем-ця, ані русина“.

ДИВНІ НОВИНИ

Живуть у „сухих“ стейтах, платять податок від алкоголю.

Департамент скаргу у Ва-шингтоні оприлюднив, що 2,980 осіб, які живуть у „су-хих“ стейтах, де не вільно продавати алкогольних на-питків, заплатили за минулий рік \$85,977.50 центів від ліке-рів. Ці люди живуть у стей-тах: Канзас, Оклахома, Мис-сисипі. Дозволи на продаж ал-коголю дістають там люди, які займаються гуртовною торгів-лею або дрібним продавом о-кремо від осіб, які продають алкоголь на підставі лікар-ського дозволу. Федеральний уряд твердить, що видає там „лайсенси“ одиницям, коли вони вносять аплікації, безог-ляду на це, чи вони опісля продають напінки, чи ні.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОД-НОГО СОЮЗУ, А ТИМСА-МИМ СТАВАЙТЕ СПІВЛА-СНИКОМ ВІСМ МІЛІОНО-ВОГО МАЄТКУ ЦЕЇ ОР-ГАНІЗАЦІЇ.

ВІДОМОСТІ ЗІ ЗУАДКОМІТЕТУ.

Протестуємо перед Богом і людьми...

Ще одна перевірка по таборах скитальців.

Від деякого часу по таборах скитальців в Австрії і Німеч-чині переводяться ще одна — невідомо вже яка з черги — перевірка скитальців, метою якої є устійнити, хто зі ски-тальців має право на назву переміщених осіб (дисплейсед персон, в скороченні ДП) і тим самим на привілеї з цим зв'язані: приміщення та харчу-вання в таборах УНРРА. Про-вірку в американській зоні пе-реводять окремі військові провірочні комісії, на чолі я-ких стоять старшини з Сі Ай Сі (Скаунтер Інтелідженс Кор.). Характер перевірки в різ-них таборах є різний і зале-жить від провірочної комісії; в деяких таборах ця перевірка має чисто формальний харак-тер, в інших, натомість, чисто поліційний. Провірочна комі-сія викликає до окремого при-міщення по кілька, кількана-дцять а то й по кількадесять осіб, при допомозі переклад-чиків недостатньо внявше про що йде, дає відповіді на відповідні запитання і опісля до поодиноких запитань вима-гає ще окремих устних вняв-шень. Квєстонарі, крім фор-мальностей персональних про кожного скитальця, мають ще такі запитання: точно подати рід, місце і час праці від 1939 р.; подати точно до яких вій-ськових, поліційних або моло-дечих організацій належав протягом останніх 10 років; коли виїхав з батьківщини і чому, які німецькі документи були йому видані (вчислює-тьс я подробиці рід можливих документів), чи хоче бути ні-мецьким громадянином, чи був переслідуваний німцями, чи хоче вертатися на батьків-щину, а якщо ні, то чому і т.д. Квєстонарі кінчається при-сягою, що всі подані відповіді є правдиві.

У зв'язку з перевіркою по та-борах між скитальцями є ве-лике занепокоєння і це дає причину та податливий ґрунт для наїзноманітніших пого-досок, що доводять часом до поважних непорозумінь по та-борах.

Перевірка в місті Аугсбург.

В перших днях липня прові-рочна комісія почала перево-дити перевірку українських скитальців в таборі Гінден-бург-Казерне в місті Аугсбург. Після заповнення квєстонаря починались допити, при чому комісія зправила ставила в сумнів правдивість відповідей, ставляючи запитання в роді: „Я не вірю Вам, що ви не були в советській армії; чи можете довести це?“ На пот-вердження відповідей вимага-лося всіляких документів, які-ми не всі скитальці могли ви-казатися й у висліді на всіх 900 мешканців табору 186 о-сіб позбавлено прав ДП. Були

випадки, коли напр. в одній сім'ї чоловікові признано пра-ва, а жінці і дітям ні, й навпа-ки. Після проголошення вислі-ду перевірки повідомлено, що всі позбавлені прав ДП мають бути перевезені до окремого табору, там мають перейти ще одну перевірку і опісля будуть передані німецькій Біржі Пра-ці, перейдуть на німецьку си-стему харчового пайкування та будуть жити поза таборами під доглядом американської армії.

Протестуємо перед Богом і людьми...

Підчас праці провірочної комісії в згаданому таборі в Аугсбургу та, насамперед, з огляду на її виразну тенден-цію, в таборі дійшло до вели-кого напруження, головню тоді, як вперто почали кружати погослови, що всіх позбавле-них прав ДП одправляють на-сильно до Советів. Хвилюван-ня з одного табору перекида-лись на другі і вкінці з ініці-ативи мешканців табору Зомме-Казерне зорганізовано масову демонстрацію, в ро-вєстуючи проти передачі частини ски-тальців Советам. До демон-страції українських скитальців хотіли приєднатись теж 4,000 поляків та 5,000 лотшів, які живуть в інших аугсбурзьких таборах, але сильні відділи по-ліції, озброєні в кулемети, за-вернули їх з дороги та зам-кнули в таборах.

Українські демонстрації, в силі 3,000 мешканців табору Зомме-Казерне та Гаунштет-тен, не вдалося зупинити. Вона перейшла два кілометри че-рез ціле місто від свого табо-ру до табору Гінденбург-Ка-зерне, в якому переводилась перевірка. Попереду йшла про-цєсія з церковними хоругвами і хрестом та чорними прапо-рами а на її чолі йшли україн-ське православне та греко-ка-толицьке духовенство. В одно-му з перших рядів йшли теж чотири українські генерали. Підчас походу був припине-ний міський рух а демонстра-ція звертала на себе увагу всіх. В додатку, на запитання німців про що йде, хтось від-повів, що про харчі і тоді до походу прилучилось ще кілька тисяч німців.

Дійшовши до табору Гін-денбург-Казерне, демонстра-нти побачили перед воротами санітарні і вантажні автомашини, якими мали відвозити поз-бавлених прав ДП. Це ще збільшило хвилювання і обу-рення, похід увійшов на подві-р'я табору і там до нього долу-чилося ще біля 2,000 осіб з місцевого табору. Демонстра-нти вистроїлись чвірками в рів-небіжнику на цілому подвір'ю, а тоді священство, насампер-д православне, а опісля греко-католицьке відслужили молеб-ні за спасіння тих 186 своїх братів, що їм відібрано права

ДП та загрожувано висилкою до Советів. Враження від мо-лебнів було величезне: ціла 5,000 маса народу чотири ра-зи падала навколішки. Співав великий православний хор а багато людей ридали, одні го-лосно, інші тихо. Всі були до краю схвилювані, настрої бу-ли скрізь піднесені, але спокій-ний. Після молебнів промов-ляди православні і греко-ка-толицькі священники. Один з них, серед гробової тиші, го-ворив: „Перед Богом і люди-ми, перед небом і землею протестуємо проти видачі невин-ної крові наших братів в руки найстрашнішого ворога Укра-їни... Щоби показати нашу ед-ність і однодушну поставу, щоби показати, що там, де йде про загрозу для україн-ського національного організ-му, не має між нами жадних різниць, не має „східняків“ і „галичан“, не має православ-них і греко-католиків, а є тільки українці, ми, українські як греко-католицькі так правос-лавні священники йшли на чолі Вашого походу спільно, раз-ом, спільно тепер стоїмо пе-ред Вами і спільно молимо Бо-га, щоб відвернув нещастя від нас та дав розум тим, що дер-жать в своїх руках нашу до-лю. Радше дамо себе роздави-ти американськими танками, радше дамо себе вистріляти кулеметами, як допустимо до того, щоб будького зпоміж нас забрали та віддали тим, чії руки так глибоко втруні в українську кров...“

На демонстрацію, молебні та промови американці реагували спокійно. Після відправи аме-риканський полковник скли-кав на раду представників усіх українських таборів в цьому місті, пообіцяв провєрити спра-ву позбавлених прав ДП ще раз. Підчас відправи до табо-ру приїхали з танками сильні відділи МР, як теж усі інші та-бори були ними оточені. Цю сторожу відкликано аж на дру-гий день. Дня 12. липня до та-бору Гінденбург-Казерне при-їхала знова МР та скликавши всіх мешканців комісія почала перевірку документів позбав-лених прав ДП, поводячись про цьому досить брутально. Дві жінки були зімліли. Але з усіх 186 осіб, які були на спи-ску позбавлених прав, в таборі найшли тільки 55. Їх відстави-ли до іншого приміщення і там залишили теж без сто-рожі.

Дух нацизму живе.

З різних німецьких міст, де перебувають українські ски-тальці, повідомляють про без-законні виступи проти них ні-мецьких нацистів. Про один такий характерний випадок нацистської ненависті німець-ких „іберменшів“ до українців доносить газета „Наше Жит-тя“ з Мюнхену. Де гітлерів-ський лютеранський пастор при допомозі ще інших гітле-рівських недовитків вдерся силою до приміщень украї-нських скитальців та подемо-лював їх квартири, турбуючи при цьому хворих, стариків і дітей, бо здорові і сильні бу-ли тоді при зайняттях поза

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ“

Усі жертви, надіслані ласкаво на пресовий фонд „Свободи“, потверджуємо з подякою проголо-шенням у тій рубриці.

Анна Чорній, Болтімор, Мд. \$2.00
Пилип Яснєвський, Шарпсвіл, Па. \$2.00
Адміністрація „Свободи“.

домом. Американська поліція розсліджує справу.

Помогають большевикам вилучувати українців.

Жиди, що тепер цілими ма-сами втікають зі Советського Союзу в американську зону Німеччини, виявляють в бага-тьох випадках своє вороже наставлення до українських скитальців, хоча причин до цього українці зі свого боку ніколи не дали. Про один ха-рактерний випадок повідом-ляють з Цайльсфєлду біля Франкфурту. В цьому місті жиди в своєму таборі займа-

ються спекуляцією та чорною торгівлею, з чого часто зму-шлені користатися скитальцями інших народностей з інших та-борів. Перед кількома тижня-ми жидівська поліція в цьому таборі заарештувала трьох ук-раїнців з табору в Ганау та держала їх під сторожею, а метою передати советській ре-патріаційній комісії, як це вже мало місце раніше. Одному з арештованих пощастило вте-кти та повідомити американ-ську поліцію, яка звільнила теж інших заарештованих та наказала в цій справі слідство.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ“

Прохаємо читачів „Свободи“, що змінюють свою адресу, виповнити оцей бланкет, подаючи доконче стару й нову адресу та число відділу, якщо ви є членом У. Н. Союзу, та вислати його в листі з 10 ц. поштовими значками до адмі-ністрації „Свободи“. 10 ц. треба доконче залучити на по-криття вироблення нової металевої плити.

Ім'я й прізвище _____ Ч. від _____
Стара адреса _____
Нова адреса _____

УВАГА! — НЬО ЙОРК, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ!

ЗАХОДОМ УКР. НАЦ. ЗАП. Т-ВА ДНІСТЕР
відділ 361 Українського Народного Союзу
— влаштовується —

ВЕЛИЧАВИЙ 20-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ В НЕДІЛЮ, 17. Листопаду (NOVEMBER 17, 1946)

at HOTEL RIVERSIDE PLAZA
253 WEST 73rd STREET, NEW YORK CITY
Танці почнуться в год. 5-тій пополудні при знаменитій оркестрі, якої ви ще не бачили. Обід буде приготовлений вже на 7. год. вечір.
Ціна ticketів: \$6.00. — DRESS OPTIONAL.

Хто з членів і не-членів хоче закупити оголошен-ня в нашій ювілейній журналі, то просимо нас по-відомити якнайскорше.

Заряд Бенкету звертається з великою просьбою до всіх організацій в Нью Йорку стриматися на 17-го листопаду 1946 р. від всяких підприємств та забав. За оголошенням і ticketами приходить що середі від 8-мої вечором до Церковної Галі, 28 Іст 7-ма вул. в Нью Йорку.

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ

КУПІТЬ ІА ПОТРІБНІ КНИЖКИ!

Не досить післати дитину до школи. Треба їй ще дати книжки, без котрих вона не може навчитися читати, а потім книжки, щоби захопити її читати.

- Ось Вам вибір таких книжок для дітей:
ПЕРША КНИЖЕЧКА (Буквар) М. Матвійчука	75 ц.
ДРУГА КНИЖЕЧКА (читанки для 2. класу) М. Матвійчука	75 ц.
ЧЕТВЕРТА КНИЖЕЧКА (читанка для 4. класу) М. Матвійчука	75 ц.
ШКІЛЬНИЙ СПІВАНИК у двох частих. Зладив Ф. Колесса	75 ц.
ПОЧАТКОВА ГЕОГРАФІЯ, написав Степан Руд-ницький для народних шкіл	60 ц.
МАТЕМАТИКА, Ів. Андрущенко, практичні пора-ди з арифметики та геометрії, опр.	50 ц.
МАЛА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, І. Крип'якевича	15 ц.
МАЛИЙ КАТЕХІЗМ християнсько-католицької релігії. Уложив о. Іван Рудович	35 ц.
ХРИСТІАНСЬКО-КАТОЛИЧКА НАУКА ВІРИ в біблійних оповіданнях для дітей. о. С. Бі-ленький	50 ц.

ДЛЯ УЧИТЕЛІВ:
МЕТОДИЧНИЙ ПІДРУЧНИК до навчання пер-ших початків українського письма. Зладив М. Матвійчук 75 ц.

Замовлення слати:
„СВОБОДА“
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY 3, N. J.

УВАГА! — НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

СТАРАННЯМ КОМІТЕТУ УКР. ПРАВ. АВТОКЕФАЛЬ-НОЇ ЦЕРКВИ СВ. ВОЛОДИМИРА,
334 Схід 14-га вулиця в Нью Йорку,
— влаштовується —

ДВАЦЯТЬ (20) ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ В НЕДІЛЮ, 10. Листопаду (NOVEMBER 10, 1946)

В ЛЕНОКС АСЕМБЛІ ГАЛЛІ,
252 Іст 2-га вулиця, там, де відбулося „Свято палення моргеджу“.

Денний порядок і програма Свята будуть прого-лошені пізніше. Просимо дуже дружні Організації стриматися на той день від своїх імпрез.

З щирим братнім привітом,
Екзекутива Ювілейного Комітету.

SURMA MUSIC STUDIO

Under the direction of Mme Marie Hrebinecka

PRESENTS

Popular Ukrainian Operetta

NATALKA POLTAVKA and

GET TOGETHER SURMA RADIO BALL

Sunday, Sept. 15th, 1946 -- 6 P. M.

WEBSTER HALL, 119 E. 11th St., New York

John Seman Orchestra -- Adm. 83c. pl. 17c. tax

Нові імїгранти скитальці вступ заром.

Come one Come all! Every body welcome!

Buy Your Ticket at Surma Store, 11 E. 7th St., New York - ORchard 7-0729

ПРАЦЯ ДЛЯ ЖІНОК І МУЖЧИН — WANT ADS

Classified Department—B'Ergen 4-0237—B'Ergen 9-0852.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

ДАЙМЕЙКЕРС
З повним досвідом
челюдики або різноманітний робіт.
5 днів, аби
ДОБРА ПЛАТНЯ
STRONGHOLD FASTENER CORP.
100 W. Market St., Newark, N. J.

ГОДИННИКАРІ
досвідченого в праці
Чужомовний подрій, Ювіляр, Склеп
ВИСОКА ПЛАТНЯ
R. MARCUS
62 Park Ave., Rutherford, N. J.

КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

ОПЕРЕЯТОРОК
досв. на всіх частях спорт. одягу
МАЖЕТЕ ЗАРОБ. НАПВ. ПЛАТНО
Приймаючі робітничі умовини
Платні вакації і оята
Приймаємо скоро пиймаючих
COOPER
SPORTSWEAR MFG. CO.
133 Monroe St., Newark, N. J.

Жінки чист. офіс. 5 днів тиж. веч.
5:30-10:30. **Empire State Cleaning Co.**
857 Broadway, N. Y. C. Room 2

Потрібно Укр. Жінки
постійна, легка праця при укр. ро-
ді (3 особи) позамістом.
Жадаємо рекомендації.
Телефон: **Leonia 4-3322**

ВЧИТЬ ДИТИ В БЕРЛІНІ.

Кетерин Рус, з Дентон, Тек-
сас, є тільки штабовим сер-
жантом, але займає як учи-
телька з 20-літньою практи-
кою, важну посаду в Берліні.
Є „босом“ над цілою школою
для дітей вояків і офіцерів,
що приїждили до окупаційної
служби в Німеччині.

Шукають своїх
рідних

УВАГА: Пишучи до Укр. Допом.
Комітету, просимо з початку листа
повідати, в якій групі і під яким че-
слом є дана особа.

ГРУПА: ЛІСТІ ДО:

2819. Гуляевич Миколи і Ев-
гена з Києва від Радзінський
Валерія.

2820. Кметь Петра, Форостій
Василя з Грималова від Кметь
Осипа.

2821. Костюк Антона з с. Чер-
никова, Волод. Вол. від Ли-
тинчук Миколи.

2823. Кошеч Марії (Море-
льовська) з с. Перегнів від
Осика Степана.

2824. Решетука Степана з с.
Гаї Бел. Тернопіль, від Реше-
тука Олександра.

2825. Іванюк Павла з Буко-
вини від Шлікін Івана, Фро-
зини.

2827. Мушинський Йосифа
Михайла, д-ра Кульчицький І-
вана, Залозовський Йосифа з
с. Брикуня Ст. Тербовля, від
Вітошинський Антона.

Красіцька, Козира і Дзіят з
Нью Бритен. Громадянам з Ан-
сонії, Стемфорду, Бриджпорту,
Нью Гейвен, Нью Бритен і
ін. подяка за участь. Додаток з
Українського Дня був \$416.90.
Ці гроші згідно з ухвалою, ви-
слано до З. У. А. Допомого-
вого Комітету в Філадельфії,
а це \$300 на сироти, а \$116 ли-
шилося в касі.

За Екзекутиву Стейтвотер Ор-
ганізації: Д. Чернявський, го-
лова; М. Похмурський, касир;
І. Козира, фін секр.; Т. Копка,
рек. секр.

В додатку треба ще згада-
ти за тих 45 папок одержі, яку
добри і чесні члени церкви да-
рували, а яку відставлено за-
вдяки Михайлови Башаковні
Кларковні до гол. складу в Нью
Йорку. Честь і слава громаді.

Учасник.

БРИДЖПОРТ, КОНН.

Подяка за жертви і працю.

Екзекутивна Організація стей-
ту Коннектикат вважає своїм
обов'язком скласти подяку
всім тим, що брали участь у
збірках і помагають виконати
працю вчасі Українського Дня
18. серпня. Між такими є: пані
Чернявська, Пундик, Шевчук,
М. Глива, Мандрона, Слівін-
ський з Бриджпорту; пані Ма-
рушак з Нью Гейвен і пані Бих.

УКРАЇНСЬКИЙ КВІТАР
ЦВІТИ НА ВСІ ОКАЗИ
Sister's Flower Shop
308 Pacific Avenue, Jersey City, N. J.
Tel. B'Ergen 3-4808 4-5146

Доставляємо цвіти на БЕНКЕТИ, ВЕСІЛЛЯ, А ПОХОРОНИ
НАША СПЕЦІАЛЬНІСТЬ. Цвіти до боку, букети й Декорації.
Власник Квітярні **МИХАЙЛО ДОЛОШИНСЬКИЙ**, член У. Н. Союзу.

ТАРЗАН, ч. 1443. Нещасний випадок.

Коли страшна постать мани-
ла Діну, щоб вона йшла за
собою, вона справді пішла за
нею в напрямі небезпечного
водопаду.

Скоро професор Вівер, збу-
дився і завважав, що його до-
лечки нема, він погнав у пере-
лох.

Він пішов за слідами ніг Ді-
ани аж до місця, де вони зез-
ли. Звідти він глядів в розпуці
у безодню.

Того самого дня професор
прохав Тарзана, щоб він від-
найшов тіло донечки.

НЮАРК, Н. ДЖ.

Жертва на спомин втраченого сина.

Для вшанування пам'яті мо-
го єдиного сина, Михайла, що
погиб на полі слави за волю
народу на німецькому фронті
28. березня 1945 р., переся-
лаю з нагоди його уродни 18.
серпня \$15 до З. У. А. Допомо-
гового Комітету в Філадельфії
на сироти на скитальщині,
які ще живуть і потребують
нашої допомоги.

Паранька Доля.

ДІТРОЙТ, МІШ.

Підготовка до свята Софії Русової.

Перед кількома літами зор-
ганізовано в Дітройті філію
Союзу Українок Америки,
складену з відділів 5, 16, 23,
26, 31 і 37 цієї організації. Фі-
лія улаштувала за час свого
існування цілу низку удачних
імпрез, з яких частина згадують
люди „Свято Жінки“ і 20-літ-
ній ювілей С. У. А. Тепер ця
філія робить приготування до
нового величавого Свята, а це
в пам'ять Софії Русової, на
день 27. жовтня б. р. На це
свято запрошено д-ра Русова,
сина б. л. п. Софії, і його жінку,
які недавно приїхали з Євро-
пи. Треба надіятися, що свято
випаде згідно з традицією на-
шої філії. За далішими ін-
формаціями і програмою слід-
куйте у „Свободі“.

За уряд філії С. У. А.:
І. Козаченко, пресде.,
Анастасія Білоус, секр.

ЛЮБЛИН, ВИС.

Збірка при нагоді організаційних зборів.

Дня 4. серпня загостив до
нашого відділу 376 організа-
тор У. Н. Союзу Д. Т. Білеш-
кий в організаційній справі.
При цій нагоді згадав, як по
інших відділах члени працюю-
ють для народної справи і ви-
бирають комітети, котрі зай-
маються збірками на добро-
дійні цілі. Отож наш відділ,
хоч малий членами, але за це
великий духом, не хотів оста-
тися позаду інших відділів і
тако на місці вибрано комітет
і розпочато збірку. Зложили
жертву на руки відділового се-

ХОЧЕТЕ ПІЗНАТИ ДУШУ

ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

найбільшого сина України, так
читайте про його відношення
до матері, сестри, дівчини, чи
взагалі — жінки. Тоді відчуєте
глибину його тонких відчуттів
людського горя, а з тіню його
безсмертної любові до горем при-
битої й поневоленої України.
Почаєте, як і кожен українець,
співати з нею з благодушною
любов'ю, спосібна на найбільшу по-
свату. Такою любов'ю була о-
повідка про великого гени
українського народу. Розповідь
про це книжечка, яку написав
д-р Л. МИШУГА п. н.

ШЕВЧЕНКО І ЖІНКА

Ціна 50 центів.

Замовлення wraz з належа-
ністю слати до:

„СВОБОДА“

P. O. BOX 346

JERSEY CITY 3, N. J.

З Канади треба платити тільки
американською валютою

2829. Кароль Марії (Кур-
дзюк) з пов. Слущь, Слово-
шевнич Сидора від Курдзюк Я-
кова.

2830. Сивак Миколи з с. Бо-
жиків, Підгайці, від Сивак Ми-
коли.

2831. До парохіяні з с. Ясе-
новель, Золочів, від о. Малий
Юрія.

2832. До родини Кухарсько-
го Йосифа, Москалюків з Чор-
новки, Чернівці, Шалка Вар-
варюк і Малапчук з Оршівців,
Чернівці, від Малапчук Горич-
ки.

2833. Фостя Волтера від Ка-
лиск Василь з Коломийщини.

2834. Кішаківч МIRONA,
Шумеляк Михайла з Нагуєвич
від Твардовський Емілія.

2835. Гнатівч Степана і І-
рини з с. Божиків, Підгайці,
від Лесків Івана.

2836. Лаба Василь і Михай-
ла з Тернополя від Баранюк
Михайла.

2837. Ченіга Івана, Лазорик
Гната, Томюк Федора, Близ-
нюк Михайла, Кардашук Ми-
хайла від Ченіга Михайла зі
Старих Кут.

2838. Бучинська Ангеліни з
дому Демкович-Добрянська з
с. Доброї, Сніж, від Узяна
Юлії Демкович - Добрянська-
Бобків.

2839. До одиосельчан з села
Риботичі, Добромиль, від Ми-
хайла Главка.

2840. Коротинський Василь з
Великої України від когось,
що кличе його „рідненький
стрийко“.

2841. Каринка Василь від
Каринька Филипа.

2842. Вах Теклі з с. Куляшне,
Сніж, від Перун Марії.

2843. Басаревич Григорія Фе-
дорович з Києва від Архимо-
вич А.

2844. Грещук Василь з Чер-
нівці, Стрий, Федорович з с.
Заднишівка, Підволочиська,
Солонинка Василь, Ситник Ва-
силь, Рудий Волода від Солю-
ника Марії з Руді, Тернопіль.

2845. Драбчик Василь від
Драбчик Івана з с. Тулосян, Лі-
ско.

2846. До кривних і знайомих
від д-ра Росляк Михайла з
Чорткова.

2847. Чепак Василь і Олек-
си з с. Шніколови, Золочів,
від Чепак Миколи.

2848. Кузьмич Григорія з с.
Снітинці від Кузьмич Марії.

2849. Мізак Насті від Мізак
Михайла.

2850. Горень Михайла, Оме-
ляна і Теофілія зі Снятина, Ро-
мановська Олені і Анни, Унгу-
рян Теофілія, Гусак Володими-
ра і Романа від Стефанюк Сте-
пана, Колібаба Степанії і Ун-
гурян Євгенії з Черновців.

2851. Злотницька Сутими Па-
рані від Гривецький Григорія.

2852. До брата від Становий
Івана з с. Дроздовичі, Львів.

2854. Рибак Домки від Ри-
бак Петра з с. Задова, Буко-
вина.

2855. Беркішук Василь з с.
Іванівці, Коломня, від Беркі-
шук Йосифа.

2856. Терентяк Василь від
Ільчик Володимира.

Служак Луки з с. Стібіс, Пе-
ремишль, від Небожук Олені.

2757. Вірстюк Марії, одио-
сельчан з с. Петранка, Калущ,
нехай зголосяться.

2858. До рідних і знайомих
зі Снятина від Керницький Е-
міліяна.

2859. Матейко Василь і Па-
рані (Костур) від Трухмис
Петра з с. Гранки, Ходорів.

2860. Теклю (Мазар) від
Мазар Мирослава з с. Стадні,
Золочів.

2861. Опирич Василь і Дани-
ла від Клим Андрія і Павлини
з Копичинців.

2862. Дорожинський Льва з
Рожнева, Снятин, від Клинюк
Ангеліни (Дорожинська).

2863. Величко Миколи від
Петрів Ольги з Миколаєва,
Жидачів.

2864. Півторак Степана і Па-
раски з с. Кадовне, Калущ,
від Боднар Марти (Федун).

2866. Маринос Теклі від Кметь
Василь з с. Топорів, Радехів.

2867. Довганюк Івана з с.
Дятківці, Коломня, Мельничук
Михайла з с. Годи, Коломня,
від Ткачук Гриця.

2868. Столяр Теодора, Олек-
си, Рузі і Парані з с. Верчан-
Стрий, від Швабюк Миколи.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ
Дня 30. серпня 1946 р. помер
ІВАН ШУРАН,
досвідчений член Тов. Залозовська
Сид. від 67 У. Н. Союзу в Ан-
сонії, Конн.

Покійний народився в 1886 р. в
селі Лисинській, пов. Зварна, У-
країна. До У. Н. Союзу вступив у
1913 р. і був довіл літа урядовою
службою, а згодом на війні.
Від У. Н. Союзу, Польщу у
смерть жінку Катерину і двох бра-
тнів: Василь і Семія.
Похорон відбувся 2. вересня з
погребового заведення до укр. гр-
матол. церкви св. Петра і Павла
в Ансонії, в відтак на цвинтар св.
Петра і Павла в Дербі, Конн.
В. Я. П.

Дня 25. серпня 1946 року померла
ТЕОДОЗІЯ БІЛЕЦЬКА,
членця від 167 У. Н. Союзу в
Толідо, О.

Покійна походила зі села Дри-
шів, повіт Бережани. До У. Н. Со-
юзу вступила 1928 року. Похорон
відбувся 29. серпня, в год. 9:30
рано в укр. церкві св. Михайла в
Росфорді, О. — В. Я. П.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР
Написав
Д-р А. Т. КІБЗЕЯ

В цій книжці автор описує в приступний спосіб всякі
недуги, їх прояви та лікування. Вона має 734 сторінок
друку, опрацьована в повноцінний, поділена на 22 розділи.

В цій книжці списані такі недуги: зарозливі, з фі-
зичних недомогань, з упійнюючих средств, нирок,
серця, залоз, жил, костей; недуги жіночі, диточі,
шкірні; недуги очей, ух, носа, зубів і недуги венеричні.

Прочитавши цю книжку, можна заборонити себе
і родину від всяких недуг. Ціна тільки \$3.00.

Замовляйте, пишучи на таку адресу:

„СВОБОДА“
P. O. BOX 346 JERSEY CITY 3, N. J.

2870. Нарожняк-Маюхот Ев-
гена з Сауноля, Станіславів,
від Нарожняк Володимира.

2871. Виноградов Володими-
рович з Харківщини, Бурови-
чів Сергія від інж. Кремена
Олександра.

2872. Кузьма Марії, Вишне-
ська Анастасії від Гіряк-Гом-
бара Параньки.

2873. Іванченко Івана і Юрка,
Дубанська Марії з с. Гужанка,
Ліско, від Хавко Івана з с.
Жеринці, Ліско.

2876. Дмитрук Теодора з с.
Новосілки, Володимирщина,
від Станчук Теодора.

2877. Гунчак Катерини (Ско-
рик), Козак Ольги (Скорик)
від Скорик Євгена.

Шкіра Миколи від Телішук
Степана.

По інформації писати до:
**United Ukrainian American
Relief Committee**
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa., U. S. A.

В запитках просимо конкретно пода-
вати групу і число.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

КЛІВЛЕНД, О. — Збори Тов. Со-
юзу, від 336, відбуваються в неділю,
8. вересня, в год. 1. пополуночі.
Просимо всіх членів прийти на збо-
ри і вирішити свої клопотання. Прине-
суть своїх знайомих, щоб їх запи-
сали до У. Н. Союзу і Тов. Союзу. Ма-
ємо важні справи до розгляду.
— Г. Степанек, пресде.; Г. Кісіль, кас-
секр.; Т. Кальмук, рек. секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори
Тов. ім. Івана Франка, від 334, від-
будуться 8. вересня в У. Н. Домі в
год. 1. пополуночі. Просимо членів при-
йти на ці збори, бо є важні справи до
розгляду. — За уряд: Н. Заде-
рецький, пресде.; С. Морозович, фін.
секр.-кас.; І. Жук, рек. секр.

Реальність на продаж

Перегорою поле (Маск), 20 акрів
доброго ґрунту під урвину, 20 ак-
рів ще не обробленого, 45 акрів ви-
соко пологих. Добра будівля. Два
домки з електр. і водоп. бари, ваш
гавань, машини, газон, колодязь і т. д.
2 грін газон, 14х34 заціплені фрейлі і
27х50 під заціплені. Ніколи не бракує
води для напоя. Знам. рови для випал.
Окол. Great Meadows. Негатив посі-
ли „бажання можна розділити“
G. L. Armstrong, Blairtown, N. J.

ФАРМИ - ДОМИ - ЛОТИ
Всякого рода Бизнеси
Хочете купити, або продати,
чи заміняти? Без різниці де
знаходиться, годіється до:
БЮРА РЕАЛЬНОСТЕЙ
J. TANSKI
149 AVENUE A
NEW YORK 3, N. Y.
Tel.: GRamercy 7-7046

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО
в ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ПОШУКУЮТЬ

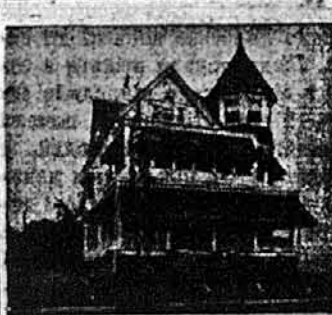
ГЕНТИЧ ВАСИЛЬ, з Устрик дол.
тепер де в околиці Нью Йорку
хай зголоситься на адресу:
С. ДЕМІДУК, с.о. СВОБОДА

ДЯКОВИТЕЛЯ-ДИРИГЕНТА

Посаду можна обійняти негайно.
Зголошення слати на адресу:
**RECTOR OF GE-CATHOLIC
CHURCH**
11 May Street, Ansonia, Conn.

ЙОСИФ ВУКАТА
— Малию —
ЦЕРКОВНІ І НАРОДНІ
ОБРАЗИ

Виробляю ПРЕСТОЛИ, КИВОТИ,
ТЕТРАПОДИ і т. п.
у власній робітні:
JOSEPH VUKATA
417 CHILTON ST.,
ELIZABETH, N. J.

**МИРОН ЛИТВИН
І СИН**
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Обслуга щира і чесна

801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
Phone: ESsex 3-8090

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБАГАТО
Завжди ШАДІТЬ деше-
во з вашого забезпечення.
Ми улаштуємо пре-
красні ПІЛІЖІ \$150.00
ПОХОРОН за
у випадку смерті в родині клієнта

KAIN MORTUARIES, INC.
Найбільший український
погребовий закладчик
в Америці

5. KANAI KAIN, Pres.
433 STATE STREET,
PERTH AMBOY, N. J.
Phone: PE 4-4444
— or —
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
66 ELIZABETH AVENUE,
NEWARK, N. J.
Phone: HIGlow 2-6763
ELIZABETH, N. J.
225 WEST JERSEY STREET
Phone: EL 2-3611

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджу погребом по
ціні так низькій як
ОБСЛУГА НАМКАЩА

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals at low cost \$150.
Telephone: GRamercy 7-7651

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK і ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 Prospect Avenue,
(cor. E. 155 St.)
BRONX, N. Y.
Tel. MEtroas 8-6577